

Nyt om BBK

I dette nummer:

Bestyrelse og udvalg	2
Hans Luxhøj, nekrolog	3
Avlsformanden taler	4
Darwin med <i>X-factor</i>	4
Årsmøde og gen.fors.	5
Økonomi i kødprod.	11
Nyt fra Avlsudvalget	14
Status kejsersnit	14
Bluetongue, bivirkn.	14
Dyrskuer 2009	15

Det siger formanden

Landsforeningen har siden seneste nyhedsbrev afholdt årsmøde og ordi-nær generalforsamling.

Det blev en god dag med en fin stemning både under avlertimen, som vi holdt hos Lone og Erik Harpøth og ved den efterfølgende generalforsamling på Grønbjerg Hotel.

Vi havde ikke lavet nogen dagsorden for avlertimen, så det blev en uformel snak om vores race og om, hvad der rører sig blandt Landsforeningens medlemmer.

På generalforsamlingen var der en konstruktiv debat med afsæt i de aflagte beretninger. Tak for gode input til det videre arbejde.

En ting kan jeg med sikkerhed sige: Bestyrelsen vil blive ved med at have fokus på handlingsplanen vedrørende kejsersnit. Vi vil på ingen måde slække på vore krav og tiltag for at holde frekvensen af kejsersnit på et fortsat lavt niveau. Det er vigtigt, at ALLE stå sammen om denne sag!

Sommeren går på hæld, og de traditionelle udendørs dyrskuer er overstået. Fra bestyrelsen side skal der lyde en stor tak til de (få) avlere, som gang på gang lægger et stort arbejde i at udstille deres dyr. Det er god reklame for vores race, og det giver os en fin lejlighed til at få andre kvægbrugere i tale - både dem med malkekøer og dem med dyr af andre kødkvægsracer.

På Landsskuet udstillede Ulla og Holger Bolvig en første kalvs BBK-ko med en krydsningskalv (RDM). Der kom utroligt mange på BBK-standen for at fortælle positive historier om oplevelser ved at bruge BBK-tyre til køer af andre kødkvægsracer.

Der kom også mange malkekvægsfolk for at få en snak om deres positive oplevelser med at bruge BBK-sæd til nogle af deres køer. Ved at de bruger kønssorteret sæd til deres bedste malkekøer, bliver der mulighed for at afsætte endnu mere BBK-sæd til malkekvægsbesætningerne.

Alle kunne fortælle, at de ikke oplever vanskelige kælvninger, selvom de bruger BBK til deres køer. Gang på gang fortalte folk uopfordret om BBK-krydsningernes meget rolige temperament. Og så er de selvfølgelig imponerede over kalvenes muskelfylde og tilvækst.

Det seneste udtræk fra Kvægdata-basen om BBK-kælvninger viser et særdeles tilfredsstillende resultat med kun tre kejsersnit ud af 96 kælvninger. Men selvom vi nu er på den rigtige side af den fastsatte 10 procents grænse, er det vigtigt, at vi ikke slækker på de fastlagte krav:

1. Vi skal blive ved med at løbe alle vores kvier med sæd fra en tyr af anden race, og som giver en let kælvning
2. Vi skal passe på, at vores køer

ikke for få langt et kælvningsinterval (kan give fede køer)

3. Vi skal hele tiden sikre, at vores køer ikke er i for god foderstand ved kælvning. Det gavner både kælvningsforløbet og vores pengepung. Langt de fleste køer godt kan trækkes lidt i foderet de sidste måneder, inden de kælver.

Det er vigtigt i forbindelse med vores handlingsplan, at vi alle fortsat bidrager med at følge de udlagte retningslinjer/krav. Ingen må fristes til at tro, at det med færre kejsersnit er noget "de andre" sørger for.

Tak for en god BBK-sommer!

Lars Thede

Landsforeningens bestyrelse 2009/10

Bestyrelse, formand	Lars Thede	22 84 39 77	egbaksande@firma.tele.dk
Næstformand	Holger Bolvig Nielsen	96 86 41 49	bolvig.nielsen@dlgmail.dk
Bestyrelsesmedlem	Erik Harpøth	61 36 72 15	lone-erik@mbr.net
Sekretær	Holger Bolvig Nielsen	96 86 41 49	bolvig.nielsen@dlgmail.dk
Avlsudvalg, formand	Erik Harpøth	61 36 72 15	lone-erik@mbr.net
Medlem	Holger Bolvig Nielsen	96 86 41 49	bolvig.nielsen@dlgmail.dk
Medlem	Lars Thede	22 84 39 77	egbaksande@firma.tele.dk
Medlem	Kent Falk	22 55 00 65	kent.falk@mail.dk
Medlem	Eigil Pedersen	86 41 38 38	ebpfruerlund@skylinemail.dk
PR-udvalg	Holger Bolvig Nielsen	96 86 41 49	bolvig.nielsen@dlgmail.dk
Kasserer	Lars Thede	22 84 39 77	egbaksande@firma.tele.dk
Tilknyttet bestyrelse og avlsudvalg	Mogens Stendal	22 71 77 50 86 84 80 50	sasso@post5.tele.dk

Tyreblade på hjemmesiden

Se 'tyrebladet' på hjemmesiden for hver af de tyre, der er sæd til rådighed af til inseminering. Vær opmærksom på, at det ikke er alle tyre, som inseminørerne har sæd af i beholderen. Kontakt inseminøren i god tid, hvis du ønsker sæd af en bestemt tyr.

Vi opdaterer tyrebladene på hjemmesiden, hver gang Dansk Kvæg genberegner avlsværdital for kødkvæg.

Se tyrebladene på: www.bbkdk.dk

Dyr til salg på hjemmesiden

Annoncer dine dyr, du måtte have til salg, på hjemmesiden. Indtil videre koster det ikke noget. Dyrene bliver stående i tre måneder, men bliver fjernet efterhånden, som de bliver solgt.

Send en mail til Mogens Stendal, sasso@post5.tele.dk med dyrets CKR-nummer og eventuelt et godt billede af dyret.

Den gode BBK-historie

Kontakt Mogens Stendal, tlf. 21 71 77 50, hvis du har en interessant BBK-historie, eller e-mail: sasso@post5.tele.dk.

Indberet alt ved kælvning

Oplys ud over de lovpligtige informationer også om:

1. Kalvens størrelse og vægt
2. Fødselsforløb, herunder kejsersnit
3. Indberet løbetyr inden kælvning.

Regnflugtige dyr hos Erik Harpøth – årsmødet i maj 2009

Nekrolog

Hans Luxhøj

1931-2009

Landsforeningens æresmedlem siden 1997, Hans Luxhøj, døde den 29. juli 2009 efter længere tids alvorlig sygdom, knap 78 år gammel.

Hans Luxhøj blev født i Udby i Thy, hvor faderen var landmand og moderen jordmoder. Familien flyttede til V. Nebel ved Esbjerg, hvor faderen havde en minkfarm.

Som ung landmand tjente Hans Luxhøj ved landbruget på Horsenseggen, hvor han mødte sin senere hustru, fru Margit, der døde for et par år siden. Han tog en uddannelse som kontrolassistent og virkede som sådan, indtil han i midten af 1960'erne blev ansat i Danmarks Jerseyforening, hvor han fik det daglige ansvar for stambogsføring af Charolais. I 1971 indgik Danmarks Jerseyforening i Det faglige Landscenter i Viby som en del af Landskontoret for Kvæg (nu Dansk Kvæg på Landscentret i Skejby).

Efter at Belgisk Blåhvidt Kvæg kom til Danmark i 1972, tog Luxhøj sig også af stambogsføringen af BBK. Luxhøj var også stærkt involveret i kåring af såvel Charolais som BBK.

I 1981 blev jeg ansat som landskonsulent for Dansk Jersey, men overtog også landskonsulentopgaven for Charolais og BBK og fik derfor et tæt samarbejde med Hans Luxhøj. Før jeg tiltrådte, men efter min ansættelse var kendt, blev jeg i efteråret 1980 ringet op på Fyn, hvor jeg var ledende kvægbrugs- og kvægavlskonsulent. Hans Luxhøj præsenterede sig og sagde nogenlunde sådan: *Nu skal du jo til at være landskonsulent for Charolais, så jeg har besluttet, at du skal komme til kødkvægsskuet i Vejle om 14 dage og give karakteristik af de stillede Charolaisdyr.*

– Nåh!!! Jeg havde stort set aldrig før ”set” et Charolaisdyr og vidste i øvrigt ikke ret meget om, hvordan dyr af kødkvæg skulle se ud. Men jeg havde god indsigt i malkekuvæg, og ret beset er mange af de grundlæggende eksteriørtræk ens fra race til race. Jeg tror, Hans Luxhøj lige ville teste – eller måske udfordre – den unge, kommende landskonsulent, som også skulle have ansvaret for ”hans” to kødkvægscracer...

Jeg har sat stor pris på det fortrinlige samarbejde, jeg havde med Hans Luxhøj. Han havde en kolossal indsigt i Charolais- og BBK-racerne. Han kendte alle avlerne og han kendte dyrene – det var betryggende for en travl landskonsulent. Luxhøj var særdeles omhyggelig i sit arbejde, og han nød stor respekt blandt kolleger på Landskontoret og ikke mindst hos de mange avlere, han havde kontakt til. Det var kontakt ved dyrskuer og kåringsbesøg i besætningerne, og det var i høj grad også telefonisk kontakt på Landskontoret fra mandag til fredag, men der var også rigtig mange avlere, der fangede Hans Luxhøj på telefonen uden for kontortiden – i hjemmet i Lisbjerg.

Her boede familien i cirka 25 år på en mindre, forpagtet landejendom, hvor Luxhøj i mange år havde en lille besætning af Charolais.

Hans Luxhøj havde et fortrinligt samarbejde med Landsforeningens først formand, Dahl Jørgensen på Frijsenborg. Luxhøj deltog sammen med landskonsulent Herluf Bruun i Landsforeningen for Belgisk Blåhvidt Kvæg i Danmarks stiftende generalforsamling den 10. november 1978 på Sevel Kro. I flere år var det Luxhøj, der stod for al kåring af BBK i Danmark.

Det faglige med Charolais og BBK fyldte meget i Hans Luxhøjs dagligdag, men han var også et familiemenneske, for hvem fru Margit og deres tre børn betød meget. Ferieture til andre steder i landet eller udlandet blev der ikke meget af. For Luxhøj var ferie at gå og hygge sig med det hjemlige landbrug.

Hans Luxhøj gik på pension den 1. januar 1993, hvor han og fru Margit flyttede i en andelsbolig i Hinnerup, og for cirka fem år siden flyttede parret til Fredericia. Også efter sin pensionering virkede Luxhøj flere gange som kompetent dommer for BBK på Landsskuet i Herning, og han deltog interesseret i Landsforeningens årsmøder og generalforsamlinger, indtil helbredet begyndte at drille.

Som pensionist brugte Luxhøj nogen tid på bogbinding. For få år siden var han sammen med sin datter og hendes familie på en tur til Nordkap. Det blev for ham en stor oplevelse, som han gerne og begejstret fortalte om.

Hans Luxhøj blev på generalforsamlingen i 1997 udnævnt som æresmedlem af *Landsforeningen for Belgisk Blåhvidt Kvæg i Danmark – i øvrigt samme år som Dahl Jørgensen. Det var en helt naturlig anerkendelse for det store arbejde, Hans Luxhøj havde ydet for BBK i Danmark. Hans Luxhøj var også æresmedlem af Danmarks Charolaisforening.*

Æret være Hans Luxhøjs minde!

Mogens Stendal

BBK på individprøve

Hallum Don Juan, en tyr fra Signe Tronborg, Viborg, har netop afsluttet individprøven med rigtig fine resultater:

Daglig tilvækst:	1.753 gram pr. dag
Muskelareal (v. 520 kg):	85,9 cm ²
Foderforbrug:	4,56 FE pr. kg tilvækst
T-tal:	105
U-tal:	99
FFE-tal:	102

Afstamning

Far: RIVAL 8434 du Molin (sæd fra Belgien)
MF: ATTILA de la Semois (importeret fra Belgien).

Der er for nylig indsat tre sønner af Sdr.Skovens TORNADO på individprøven, men de første vejerresultater foreligger endnu ikke.

Avlsformanden har ordet Det sidste om Darwin

Hver race har en kvote for det antal kalve, racen midst skal indsætte til individafprøvning på Ålestrup Avlsstation. Kvoten er der for at sikre økonomien ved at holde stationen kørende. BBK har en kvote på seks kalve årligt. Vi har nu nået de seks kalve, der er født i kvoteåret maj 2008/09. Men det skal ikke afholde andre med gode kalve til at sende dem til afprøvning. Afprøvning af mange kalve er vejen til avlsmæssig fremgang.

Det er dejlig, at der er BBK-avlere, der præsenterer racen på dyrskuerne. På Landsskuet udstillede Ulla og Holger Bolvig Nielsen sædtyren Egebak Vincent, en kvie samt en førstekalvs ko med en RDM-krydskviekalv ved siden.

Flere spurgte, hvorfor hun havde en sort kalv. Vi kunne forklare, hvorfor vi inseminerer kvierne med en tyr af anden race: Kvierne skal jo lære at kælte – til det bruger man inden for alle racer en kvietyre. Inden for BBK findes ikke kvietyre, derfor!

Det er vigtigt, at vi ikke udstiller køer, der har fået foretaget kejsersnit. Ellers kommer vi ikke af med vores image som racen, hvor hundyrene ikke kan kælte selv.

Der er selvfølgelig ikke nogen, der bruger BBK-sæd på kvier – i så fald må det være sket ved en fejl. Første kalvs køer med en renracet BBK-kalv vil vi ikke se på dyrskuerne. Det er simpelt-hen dårlig imagepleje.

Sæden af Bijoutier er udsolgt; af Diable er der nogle få portioner tilbage af til tyremødre.

Hvis du har en egnet tyremor, så giv mig lige en opkald. Så kunne det være, Landsforeningen vil betale sæden mod, at en eventuel tyrekalv bliver indsat på Ålestrup. Bliver kalven en kvie, tilhører den naturligvis ejeren.

Så et godt S-indeks, koen kan kælte selv, har gode rammer og en god størrelse – så skal hun da løbes med sæd af en af vores bedste tyre, ikke sandt?

Vi vil gerne have kalve på individprøve efter Tornado, Fripon, Diable og Empire. Andre tyre kunne også komme på tale.

Jeg vil gerne opfordre alle til at løbe med foreningens tyre, så vi får dem afprøvet så sikkert som muligt. Der er flere tyre at vælge imellem: se dem på vores hjemmeside www.bbkdk.dk

Lige nu er Tornado aktuel med et ekstremt højt fødselsindeks og et godt kælvningsindeks, og så ser tyen bedre ud i virkeligheden end på de billeder, der er taget.

'Avlertimen', som vi havde i forbindelse med generalforsamling, er noget, vi skal gøre igen. Du må gerne give os besked om emner, som du gerne vil have behandlet.

Så *alt i alt*: Brug vores gode tyre, de bedste tyrekalve til Ålestrup, kvierne må ikke løbes ikke med BBK og tag de gode dyr på skue – så kører det.

Nyd sensommeren og efteråret.

Erik Harpøth

Vi har i et års tid fulgt Darwin, en krydsningstyrekalv på Bornholm, med Fripon som far og en ko af Skotsk Højlandskvæg som mor. Ejeren, Sven Siegrist, der bor ved Gudhjem, har løbende fortalt om Darwins imponerende udvikling, herunder vægt og andre fortræffeligheder.

Nu er Darwin slagtet. Her er de imponerende facts:

- Alder ved slagt: 375 dage
- Slagtevægt: 323 kg (808 gram daglig nettotilvækst)
- Klassificering: 10 for form; 3 for farve; 3 for talg-dække.

Sven Siegrist fortæller, at igen i år er en af hans Skotsk Højlandskøer drægtig ved BBK.

Belgisk Blåhvidt Kvæg
 BBK er kødkvægsracernes
MaX-faktor
 BBK til alle køer
 – malkekoer og kødkvæg
 Afkommet bliver BEDRE!

X = KRYDSNING
 MaX = bedst af alle racer
 – til KRYDSNING

Ordinær generalforsamling 2009

Tid og sted: Lørdag den 16. maj 2009 klokken 1330 på Grønbjerg Hotel, Grønbjerg.

Dirigent: Mogens Stendal.

Stemmetællere: Signe Hougaard og Ulla Bolvig Nielsen.

Referent: Mogens Stendal og Signe Tronborg.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent og stemmetællere
2. Beretning fra bestyrelsen til godkendelse
3. Fremlæggelse af revideret årsrapport til godkendelse
4. Fastsættelse af kontingenter for det kommende år
5. Indkomne forslag
6. Valg af medlemmer til bestyrelsen
På valg er: Lars Thede
7. Valg for 1 år af en suppleant til bestyrelsen
8. Valg for 1 år af to folkevalgte revisorer og en folkevalgt revisorsuppleant
På valg som revisorer er: Ole Amstrup og Søren Eriksen
På valg som revisorsuppleant er: Poul B. Sørensen
9. Valg af to medlemmer til Avlsudvalget
10. Eventuelt.

Formanden, Lars Thede, bød velkommen til cirka 20 deltagere i generalforsamlingen, heraf 11 stemmeberettigede. Landsforeningen har det seneste år fået forholdsvis mange nye medlemmer, og formanden var glad for at se et par nye ansigter til generalforsamlingen.

2. Beretning fra bestyrelsen til godkendelse

1. Valg af dirigent og stemmetællere

Bestyrelsen foreslog Mogens Stendal som dirigent; han blev valgt uden modkandidat. Mogens Stendal konstaterede, at generalforsamlingen var lovligt indvarslet og dermed beslutningsdygtig. Dirigenten foranledigede valgt to stemmetællere, Signe Hougaard og Ulla Bolvig Nielsen.

Formanden for Landsforeningen, Lars Thede, indledte med at udtale mindeord over Willy Tronborg, Viborg:

Den 17. juni 2008 døde BBK-avler Willy Tronborg, Viborg, ganske pludseligt og kun 73 år gammel.

Sammen med Signe Tronborg opbyggede Willy en BBK-besætning på 10-12 køer af meget høj kvalitet. Jeg tror, det var den besætning, der havde det højeste gennemsnitlige S-indeks inden for Belgisk Blåhvidt Kvæg i Danmark.

Signe og Willy Tronborg havde mange direkte kontakter til BBK-avlere og til raceforeningen i Belgien, og de foretog af og til studie- og besøgsture til racens hjemland, hvor de grundigt studerede avlsmaterialet og købte såvel sæd som avlstyre til brug i egen besætning.

Willy Tronborg var indtil pensioneringen ansat som depotarbejder ved Prinsens Livregiment i Viborg, men fritidsinteressen var de blåhvide. Willy Tronborg har siddet i bestyrelsen for Landsforeningen og var i en kort periode formand – i øvrigt lige efter Dahl Jørgensen.

Willy Tronborg har trofast deltaget i mange af Landsforeningens årsmøder og generalforsamlinger, senest i 2008, og vi mærkede altid tydeligt hans engagement. Han var måske nok lidt skeptisk over for de senere års generelle avlstiltag i Danmark, men havde en mening om og en holdning til tingene. Vi kunne være enige eller uenige, men vi vidste altid, hvor vi havde Willy.

Med Willy Tronborgs bortgang har Landsforeningen mistet et interesseret og engageret medlem med stor indsigt i avlen med Belgisk Blåhvidt Kvæg.

Jeg vil gerne, at generalforsamlingen rejser sig, i det jeg udtaler et...

Æret være Willy Tronborgs minde! TAK!

Herefter aflagde formanden bestyrelsens beretning:

Den 14. november 2008 fik bestyrelsen en e-mail fra Landsforeningens formand, Alf Thomsen, hvor han meddeler, at han trækker sig som formand og som bestyrelsesmedlem af Landsforeningen.

Det medførte, at jeg som Landsforeningens næstformand blev formand. Holger Bolvig blev ny næstformand, og suppleanten, Erik Harpøth kom i bestyrelsen og blev formand for Avlsudvalget.

Bestyrelsen beklagede Alf Thomsens beslutning meget; men jeg har ikke tænkt mig at gå i detaljer med baggrunden for det, men blot sige, at Alfs beslutning blandt andet bunder i det hændelsesforløb, der var omkring indsættelse af tyren Sdr. Skovens TORNADO til sædtapning på tyrestation. Jeg vil ikke komme nærmere ind på enkeltheder i forløbet, og efter beretningen ønsker vi ingen debat om det her. Sket er sket, og vi må se fremad.

Men jeg vil sige så meget, at der fra tyrens ejers side var sket nogle – skal vi ikke bare kalde det fodtrinsfejl. Alf har altid været en retskaffen og korrekt personlighed, der ikke kunne leve med, at alle medlemmer ikke fulgte de skrevne og uskrevne spilleregler. I bestyrelsen kunne vi selvfølgelig godt se de såkaldte fodfejl, men vi mente på den anden side, at de faglige muligheder og fordele ved at have sæd af TORNADO til rådighed var så store, at de burde veje tungest. Det ville være uansvarligt af Landsforeningen ikke at gøre alt for, at der kunne tilbydes sæd af TORANDO til såvel BBK-avlere som mælkeproducenter. Men prisen var blandt andet vores dygtige formand, Alf Thomsen, Og det beklager vi meget. Vi vidste godt, at Alf havde det skidt med disse såkaldte fodtrinsfejl, så hans beslutning kom ikke helt bag på os.

Kejsersnit hos BBK

I maj måned 2008 havde repræsentanter for Landsforeningen, Dansk Kødqvæg og Dansk Kvæg været kaldt til møde med justitsminister Lene Espersen og Det Dyreetiske Råd for igen at drøfte situationen omkring kejsersnit hos BBK. Både ministeren og Det Dyreetiske Råd var tilfreds med udviklingen og status, hvad angår frekvensen af kejsersnit, men for Landsforeningen er der ingen slinger i valsen med hensyn til, at vi fortsat og vedvarende skal holde os på den rigtige side af 10 procent kejsersnit.

Inden generalforsamlingen var vi om formiddagen på besætningsbesøg hos bestyrelsesmedlem Erik Harpøth – der kom lidt regn. I besætningen er der dels renracede BBK, dels nogle krydsninger

Kejsersnit er et spørgsmål om avl og et spørgsmål om miljø – eller management. Vi er startet med de redskaber, der hurtigt kunne give en effekt i statistikken, det vil sige de redskaber, der har med management at gøre. Og disse tiltag har virket efter hensigten. For godt 10 år siden blev mere end hver anden BBK-kalv født ved kejsersnit. Vi fik det store fald i antallet af kejsersnit, da vi for fire-fem år siden stoppede med at løbe BBK-kvier med BBK-tyre, og år for år er antallet af kejsersnit gået ned.

Jeg tror også, vi er blevet bedre til at fodre de drægtige dyr, så de er i knap så god en foderstand ved kælvning som tidligere. BBK-kælvkøer skal være fodret, og de skal se sådan ud, at de absolut ikke egner sig til at komme på dyrskue lige med det samme. Vi skal også være opmærksomme på, at få vores køer med kalv igen til tiden. Som gennemsnit er kælvningsintervallet alt for stort hos BBK. Det er 446 dage. Målet må være cirka et år, og jeg mener, at et godt mål for alle må være et kælvningsinterval under 380 dage.

Vi skal holde fast i de managementredskaber, som vi dygtigt har brugt for at få styr på antallet af kejsersnit, og vi skal blive ved med at bruge dem. Men nu er vi kommet så langt, at vi i bestyrelsen kan bruge flere kræfter på de avlsmæssige redskaber, hvor vi vil forsøge at ændre BBK-koens anatomi, så den lettere kan føde kalvene. Men det **bliver et langt, sejt træk. "I kvægavl får vi, hvad vi går efter", men når vi kun har cirka 100 BBK-køer i Danmark**, er avlsgrundlaget så lille, at det nærmest er en umulig opgave at ændre en arvelig egenskab, så ændringen kan ses. Det ved vi godt i bestyrelsen, men vi smøger alligevel ærmerne op og gør vores bedste.

For os er Sdr.Skovens TORNADO en del af management redskabet, forstået på den måde, at den enkelte avler kan og skal beslutte at bruge tyren til inseminering. Med et Fødselsindeks på 166, beregnet med en sikkerhed på hele 64 procent, har vi her tyren, som ved såvel renavl som krydsningsavl giver flere let- og levendefødte kalve end andre tyre. Fødselsindekset fortæller noget om kalvens evne til let at blive født – og komme ud i live. Og det har selvfølgelig med de arvelige egenskaber at gøre.

Men der, hvor TORNADO på sigt kan få endnu større indflydelse på BBK-avl i Danmark er hans forholdsvis pæne Kælvningsindeks, det vil sige DØTRENES EVNE til lette

fødsler og til at give levendefødte kalve – uanset hvem, der er far til kalven. Kælvningsindekset er på 115, så her har vi en tyr, der kan det hele. Jeg ved godt, at sikkerheden på Kælvningsindekset endnu ikke er så højt, men med de informationer, vi har, er det bedste bud, at TORNADO også er god med hensyn til at give døtre med lette kælvninger og levendefødte kalve.

Jeg vil gå så langt som at sige, at vi med TORNADO har verdens bedste BBK-tyr til at gøre noget ved det, der er BBKs største udfordring i dag. Jeg ved godt, der i Belgien og andre steder, måske, er tyre, der kan sætte en bredere ryg og større lår på afkommet. Men hvad gavner det os, hvis det er på en dødfødt kalv? Og det gavner i hvert fald ikke statistikken, hvis det ender med et kejsersnit! For os er en tyr kun en god tyr, når Fødsels- og Kælvningsindekset er meget positivt.

Vi har tappet 10.000 sædportioner af TORNADO. Næsten al sæd vil blive brugt til krydsning med malkekøer, men jeg kan kun opfordre medlemmerne til i de kommende par år at bruge ham så stærkt som muligt. Hans døtres evne til lette kælvninger er en blivende egenskab, som nedarves til afkommet. Med TORNADO har vi en enestående mulighed for kunne ændre hundyreneres anatomi i positiv retning hvad angår fødselsvejene.

Det kan godt være, der er eller kommer andre tyre med tilsvarende gode egenskaber som TORNADO. Problemet er bare, at med vores meget begrænsede avlsgrundlag, bliver det svært at finde frem til de tyre, der har de ønskede egenskaber. Men indtil videre er det vigtigt at vi får nogle af hans sønner individuafprøvet, og så kan vi kun håbe på, at et par af de bedste vil arve TORNADOs gode egenskaber.

Jeg vil gerne sige, at bestyrelsen er meget tilfredse med I medlemmers opbakning til de nødvendige tiltag for at sænke antallet af kejsersnit. Stor tak for det! Af opgørelserne fra Kvægdatabasen kan vi se, at der er enkelte, der ikke hver gang husker, at en BBK-kvie ikke må løbes eller insemineres ved en BBK-tyr. Til disse medlemmer er takken knap så stor! Jeg kan kun sige, at der er behov for at ALLE bidrager til, at vi vedvarende har styr på problematikken med kejsersnit. Og bestyrelsen forventer, at alle bidrager.

Frekvensen af kejsersnit er på retur

For ti år siden var frekvensen af kejsersnit hos BBK over 50 procent. De senere år har vi støt og roligt sænket frekvensen. I juliåret 2007/08 kom vi for første gang under den magiske ti procent grænse, da vi havnede på 7,1 procent. Fra 1. juli 2008 til 7. maj i år er der registreret 82 BBK-kælvninger. Der har været to – jeg understreger: Der har været to kejsersnit. Det svarer til 2,4 procent. Hvor mange kødkvægsracer ligger mon under dette?

Men vi har kun få BBK-kælvninger, så statistikken er meget sårbar, og procenten kan hurtigt ændre sig ved yderligere et par kejsersnit, men i bestyrelsen er vi naturligvis meget tilfredse med statistikken.

Race til kvierne

Der er somme tider nogle, der spørger, hvilken race, der giver de letteste fødsler hos BBK-kvier. Det kan vi ikke vise tal for, da materialet er alt, alt for spinkelt. Men der er ingen tvivl om, at de mindste racer giver de færreste problemer. Jeg tror ikke, der er nogen, der har oplevet problemer, når kalvens far har været Jersey eller Skotsk Højlandskvæg. I den forbindelse vil jeg i parentes gerne sige, at historien om den skotsk-belgiske krydsningstyr fra Bornholm – Darwin, er såvel en sjov, munter og interessant historie fra det virkelige liv. Det er faktisk en solstrålehistorie fra solskinsøen: En BBK-krydsning på en Skotsk Højlandsko og med en vægt på 581 kg ved 365 dage. Det er da meget godt! Og når en bornholmer kan veje sine krydsninger både ved fødsel og ved 200 og 365 dage, skal vi ikke give hinanden håndslag på, at vi også kan **veje vores renracede BBK'ere?**

Fortælle de gode historier

Darwin er bare én af de mange gode historier om BBK til krydsning. Vi skal huske at fortælle de gode historier. Selv om vi gang på gang har sagt det, og selv om der gang på gang er blevet vist statistikker fra Kvægdata-basen, der viser det modsatte, så er der fortsat mange mennesker, der tror, at det er komplet umuligt at få en levende kalv, hvis den har BBK-blod i årenerne.

Sammen med det seneste BBK-nyhedsbrev fik I et indstik, vi har afleveret på køletanken hos samtlige mælkeproducenter. Her var der også gode historier fra mælkeproducenter og opdrættere af fedekalve. Men vi skal gentage disse gode historier, for hos mange er opfattelsen af uoverstigelige kælvningsproblemer hos og med BBK så indgroede, at disse mennesker ikke registrerer de kolde facts, de læser eller får på anden måde.

Vi har nu to gange henvendt os til malkekvægsfolkene med et indstik. Jeg tror også, vi med fordel kunne henvende os til kødkvægsavlerne, i sær dem, der først og fremmest har ammekøer for at producere kød. Historien om Darwin er én lille god historie; men for et par dage siden blev jeg ringet op af en kødkvægsmand, der har prøvet mange racer og som fortsat har mange racer. Han havde sidste år en BBK-tyr til at gå ved 68 køer. Nu har han 65 BBK-krydsningskalve gående, og han er vildt begejstret for dem. Han har aldrig før haft sådanne kalve. En anden kødkvægsmand har de seneste fem år haft en BBK-tyr til at gå ved hans Limousinekøer. Han er selvfølgelig glad for BBK-krydsningernes rolige temperament, men hans begejstring kammer jo over, når han kan fortælle, at de tyre, han sender på slagteriet, i gennemsnit har klassificeret med 14,8!!

For mange døde kalve

Af de 82 kælvninger siden 1. juli sidste år har der været 9 dødfødte kalve. Det er kalve, der har været døde ved fødsel eller er døde inden for det første døgn. Det giver 11 procent.

Og det, synes jeg, klart er i overkanten! Nu kunne man måske forvente, at der ville blive flere døde kalve efter, at der er blevet meget færre kejsersnit. Men det ser faktisk ikke ud til at være tilfældet. Gennem de seneste ti år har der typisk været mellem ti og 14 procent døde kalve.

Jeg håber alle har læst den lille artikel om fødselshjælp i det seneste nyhedsbrev. Artiklen er for resten også lagt på vores hjemmeside. Artiklen har i hvert fald åbnet mine øjne for, at det er vigtigt, at vi giver fødselshjælp på den rigtige måde. Altså kun trækker, når koen presser på, og kun trækker 1 cm ad gangen. Vi skal hele tiden lære, og her er det forbudt at have for travlt! Der er jo ikke mange kalve, der er døde, når fødslen går i gang, så hvis vi ved at ændre måden, vi giver fødselshjælp på, kunne få flere kalve til at overleve, så er det bestemt værd at tage med!

BBK på individprøve

Det er jo Kvægavlsforeningen Viking, der har det praktiske og økonomiske ansvar for individprøven. Der er lavet nogle økonomiske modeller, hvor man kommer frem til prisen for afprøvning af en kalv under forudsætning af en rimelig god belægning på Ålestrup. Samtidig er der lavet en model, der viser, hvor mange kalve den enkelte race skal indsætte årligt, for at den nødvendige belægning kan nås, og så økonomien i individprøvestationen hænger sammen.

Ud fra denne model skal BBK indsætte seks kalve, der er født i perioden 1. maj 2008 til 1. maj 2009. Når vi ikke dette mål, står vi til at skulle betale en afgift på 22.000 kroner eller 5.500 kroner pr. manglende kalv. Det er rigtig dumme penge at skulle af med. Så hellere finde nogle gode kalve og få dem afprøvet – med mulighed for at finde et par tyre, ja, bare én god tyr, som vi gerne vil tappe sæd af.

For øjeblikket har vi én kalv på Ålestrup. Det er en Rival-søn fra Signe Tronborg. Ved den seneste vejning havde kalven haft en gennemsnitlig tilvækst på 1.745 gram, så indtil videre lover han rigtig godt. Vi håber, han holder niveauet og at muskelarealet og foderudnyttelsen også er i orden.

2. kalvs Sdr. Skovens TORNADO-datter hos Erik Harpøth med en kalv efter Empire

I bestyrelsen er vi 100 procent indstillet på, at vi skal mindst udfylde vores kvote. Så har du en god tyrekalv med gode forældre, så giv os et praj. Vi tager ikke kalve ind, der er født ved kejsersnit og vi tager ikke kalve ind, der er født af en kvie.

Landsforeningen giver fortsat et tilskud på 3.000 kroner pr. kalv, lige som kvægavlsforeningen giver et tilskud på 1.000 kroner. De 4.000 kroner er en pæn del af den samlede afprøvningspris.

Vej kalve og få dine køer kåret

Noget af det vigtigste, den enkelte kan gøre for at støtte racens avlsarbejde, er at veje alle fødte kalve ved fødsel, ved 200 dage og ved 365 dage. Det er vigtige oplysninger, som indgår i nogle af de mange indekser, vi har i avlsarbejdet. Vi får registreret mange vejetal ved kalvenes fødsel, men det kniber gevaldigt ved 200 og 365 dage. Jeg kan kun opfordre til, at få alle kalve vejjet. Det vil gavne os alle.

Tilsvarende vil jeg gerne opfordre til at mange flere får kåret køerne. Landsforeningen betaler jo omkostningerne ved kåringen, så kontakt vores kåringsinspektør, Morten Ege Thomsen, eller ret henvendelse til formanden for Avlsudvalget, Erik Harpøth.

Færre BBK-insemineringer

Jeg har ikke de aktuelle tal, men det er en kendsgerning, at antallet af BBK-insemineringer er faldet de seneste par år. Det hænger sammen med, at mælkeproducenterne dels udvider deres besætninger og gerne vil gøre det ved eget tillæg, og dels, at der har været særdeles gode priser på kvier af malkeracerne til eksport. Jeg tror, det er en væsentlig del af forklaringen på nedgangen i antal insemineringer.

Men fakta fra Kvægdata-basen er, at BBK er den bedste af kødkvægsracerne, når det drejer sig om krydsning med malkekøer. BBK-krydsningerne har samme gennemsnitlige nettotilvækst som de bedste af de øvrige racer, men BBK-krydsningerne klassificerer cirka 1 klasse bedre end den næstbedste race til krydsning. Derfor mener jeg, vi har rigtig gode kort på hånden, når vi fortæller, at BBK er racen, man skal vælge til produktion af brugskrydsninger.

Mange mælkeproducenter bruger kønssorteret sæd, men når besætningens behov for kviekalve er dækket, vil det være en rigtig god idé at inseminere besætningens dårligste køer med sæd af kødrace. Og her mener vi at have belæg for at kunne sige, at BBK er den bedste løsning.

A propos insemineringer, så har vi på hjemmesiden nu lagt tyreblade ind på de tyre, der er sæd til rådighed af i kvægavlsforeningen. På hvert blad kan du se alle relevante danske informationer, og for de belgiske tyre er der en henvisning til en belgisk hjemmeside med de lokale informationer. Vi opdaterer tyrebladene med alle oplysninger fire gange om året, nemlig hver gang, Dansk Kvæg har genberegnet avlsværdital for kødkvæg. Tyrebladene er senest opdateret her pr. 1. maj.

Bestyrelsen har for nylig besluttet at tage tyren Egebak VINCENT af brugsplanen. På det tidspunkt havde han et fødselsindeks på 56, og så kan vi altså ikke forsvare at have ham på brugsplanen. Her pr. 1. maj var Fødselsindekset 64, men det er stadig lavt. Den sæd, der ligger hos inseminørerne kan stadig bruges, men vi udleverer ikke VINCENT-sæd igen med mindre Fødselsindekset retter sig markant. Tyren er brugt til cirka 900 insemineringer, så der er mange kalve undervejs. Vi kan jo håbe på en positiv udvikling.

Kvægavlsforeningen Viking bliver nordisk

De seneste par år har Kvægavlsforeningen Viking været fælles for Danmark og Sverige. Ved næste årsskifte kommer Finland med i samarbejdet. Når vi ser på udviklingen rundt omkring i verden, er det sikkert en rigtig og fornuftig løsning at Viking bliver stor og konkurrencedygtig. I dag skal man jo være stor for at kunne konkurrere globalt.

Men set fra BBKs side er vi knapt så begejstrede.

For det første er der i Sverige en voldsom hetz mod BBK. Det gængse udtryk for racen er ikke BBK, men Monsterracen. Det gør det utroligt svært for svenske kvægproducenter at få lov at være der. Den svenske afdeling af Viking afviser kategorisk at have BBK-sæd i spanden. Jeg er lidt usikker på, hvordan finnerne ser på BBK, men det kan ikke blive værre end i Sverige.

For det andet har Viking besluttet, at kvægavlsforeningen fremover selv vil eje kødkvægstyrene og dermed den sæd, der stilles til rådighed for inseminering. Hidtil har det været den enkelte raceforenings ansvar, og raceforeningen har på den måde fået et ret pænt beløb til sig selv, hver gang, der blev brugt en sædportion.

De fremtidige principper på sædområdet er ikke helt på plads endnu, men det hedder sig, at for de små racers vedkommende fortsætter ordningen som hidtil, altså, at det er raceforeningen, der har ansvaret for, at der er sæd til rådighed.

Hvor står BBK? Er vi med 100 køer en lille race? Eller er vi med de mange insemineringer en stor race? Der skal ikke herske tvivl om, at vi i denne sammenhæng helst vil være en lille race. Holger Bolvig har forleden talt med Henning Hansen, der er formand for Dansk Kødkvæg og formand for Kødkvægsafdelingen i den danske afdeling af Viking. Henning Hansen mente, at BBK ville blive betragtet som en lille race, men så længe, tingene ikke er endeligt afgjort, så ved vi ikke, hvor vi står. En ting er sikkert, at hvis kvægavlsforeningen fremover tilraner sig ansvaret for BBK-sæden i Danmark, bliver Landsforeningen præsenteret for nogle økonomiske udfordringer, der gør, at vi på en række områder må sadle fuldstændigt om.

For øjeblikket har vi et pænt sædlager af danske og udenlandske tyre. Af de udenlandske tyre har FRIPON overrasket os positivt med et Fødselsindeks på 112. Vi har alligevel valgt ikke at købe mere sæd lige nu; men det kunne være spændende med et par sønner på individprøven.

Avlsudvalgets arbejde

Sidste år ønskede generalforsamlingen, at der kunne være andre end bestyrelsens medlemmer i Avlsudvalget. Det tog vi selvfølgelig til efterretning. I efteråret 2008 indkaldte vi til et møde på Hagebro Kro for at vælge en person uden for bestyrelsen til Avlsudvalget. Vi beklager, at vi måtte aflyse mødet, da der ud over bestyrelsen kun var et medlem, der havde meldt sig til mødet.

Men som det fremgår af dagsordenen for denne generalforsamlingsmødet, da der ud over bestyrelsen kun var et medlem, der havde meldt sig til mødet.

Men som det fremgår af dagsordenen for denne generalforsamling, så prøver vi igen: Vi lægger op til, at generalforsamlingen kan vælge to personer til Avlsudvalget. Vi håber, der er medlemmer, der vil gå ind i dette arbejde og bidrage til, at vi former avlsarbejdet i overensstemmelse med medlemmernes behov. For at det bedst muligt skal lykkes, håber jeg, at generalforsamlingen vil vælge to medlemmer, som har dyr, og som derfor stadig er aktive i avlsarbejdet.

Der er nok at tage fat på for Avlsudvalget. Kejsersnitsproblematikken slipper vi aldrig. Vi skal forhåbentlig stadig have ansvaret for sæd til rådighed i Viking. Når og hvis det går sådan, skal vi have vores tyremødreprogram sat rigtigt på skinner. Vi har jo snakket om tyremødreprogrammet, men vi er ikke rigtig kommet fra start.

Regnskabet 2008

Men inden vi i dagsordenen kommer til valget af medlemmer af Avlsudvalget, skal vi have kigget på regnskabet for 2008. På generalforsamlingen sidste år meddelte Landsforeningens mangeårige kasserer, at han stoppede som kasserer. Ved konstitueringen efter generalforsamlingen blev jeg valgt som næstformand, og samtidig blev jeg kasserer for Landsforeningen.

Inden da havde vi i bestyrelsen snakket om, at vi godt ville have lavet nogle ændringer i den måde, vores regnskab blev stillet op på. For det første bliver det ikke betalingsdatoen på en faktura, men fakturadatoen, der afgør hvilket år, den bliver bogført i. Det har pr 31. december 2008 betydet, at vi har større skyldige beløb og større tilgodehavende end i tidligere år. Desuden er 2008 regnskabet blevet delt op i flere poster, og man kan i regnskabet for 2008 se, at en stor del af vores udgifter i 2008 rent faktisk burde have været bogført i 2007 eller 2006. Derfor er det viste underskud i regnskabet ikke reelt. Men vi er nødt til en gang for alle, at have disse ting kørt konsekvent på plads. Alle beløb i 2008-regnskabet og tidligere år er inklusive moms. Det bliver fremover beløb uden moms.

Dyrskuer 2009

Årets dyrskuesæson står lige for døren. I år vil bestyrelsen bestræbe sig på, at der altid er et bestyrelsesmedlem til stede på skuer med BBK-dyr, men det kræver så, at vi ved, hvor der kommer BBK-dyr. Så hvis du udstiller, så giv lige besked til et bestyrelsesmedlem. I år kan alle igen udstille til Landskuet. Bestyrelsen håber, at der er nogle, der vil påtage sig det arbejde, det er at udstille i Herning. Det er trods alt her, vi møder det største publikum.

Tak for året, der er gået

Jeg vil slutte min første beretning med igen at rette en tak til medlemmerne. Og her tænker jeg igen først og fremmest på jeres positive indstilling til at følge de skrappe, men nødvendige retningslinjer med hensyn til inseminering og løbning af BBK-kvier.

Der skal også lyde en stor tak til Alf Thomsen. Det var ikke lang tid, Alf fik i formandsstolen, men Alf har siddet i bestyrelsen siden 2004, og i den periode viste Alf i høj grad sit værd, sine kvalifikationer og kvaliteter. Nogle vil måske mene, at Alf er en meget principfast person, men når det drejer sig om Alf, har dette altid været positivt, da Alfs standpunkter for mig at se ALTID er fornuftige. Alf har gennem alle årene været med til at forme de tiltag, Landsforeningen har taget i forhold til kejsersnit. Og han har bakket dem op – både når han udtalte sig, men også i praksis hjemme i egen besætning. Folk som Alf får vi aldrig for mange af!

Jeg vil også rette en tak til vore to revisorer for deres arbejde, og jeg vil ligeledes sige tak til mine bestyrelseskolleger. Vi er jo kun tre mand i bestyrelsen, men jeg synes, vi udgør et godt team. Vi har sammen løst nogle opgaver; men vi ved også, at der ligger et arbejde og venter. Dette arbejde er vi parate til kaste os over!

Herefter åbnede dirigenten for debat af beretningen, i det han opfordrede generalforsamlingen til også at komme ind på relevante emner, som ikke var omtalt i beretningen.

Signe Tronborg pegede på det uheldige i, at udenlandske tyre, også toptyre, får et for lavt dansk S-indeks, da de som udgangspunkt starter med 100. Hun mente, at der ved kejsersnit bør registreres 'årsag' til indgrebet, da det ikke er rimeligt, at en årsag, som ikke skyldes genetikken, skal have indflydelse på BBKs frekvens af kejsersnit.

Kent Falk sagde, at vi bør vælge de bedste kælvere som køer og som avlskøer. De mest ekstreme dyr bør undgås i avlen.

Anders Peder Laursen opfordrede bestyrelsen/Avlsudvalget til at acceptere kalve født ved kejsersnit til indsættelse på individprøvestationen – ikke mindst i en situation, hvor der er mangel på tilmeldte kalve. Sæd af tyre, der er født ved kejsersnit, kunne alene være til brug på malkekøer.

Eigil Pedersen foreslog at hæve tilskuddet til indsatte kalve på individprøven. Signe Tronborg foreslog præmier til bedst afprøvede tyre.

Generalforsamlingen godkendte enstemmig bestyrelsens beretning, i det bestyrelsen lader de faldne bemærkninger indgå i det videre arbejde.

3. Fremlæggelse af revideret årsrapport til godkendelse

Landsforeningens kasserer, Lars Thede, gennemgik den reviderede årsrapport, som var optrykt i Landsforeningens nyhedsbrev fra april 2009 – sammen med indkaldelsen til generalforsamlingen.

Årsrapporten viste et underskud på 114.415 kroner, som næsten udelukkede stammer fra udgifter, der vedrører

2006 og 2007, men som ikke havde været med i de to års regnskaber. Status balancerede med 352.763 kroner, som er Landsforeningens egenkapital ved udgangen af 2008.

Årsrapporten er underskrevet af kassereren og de to revisorer, som ikke har haft bemærkninger til årsrapporten.

Eigil Pedersen mente ikke, at formand og kasserer bør være samme person.

Holger Bolvig Nielsen gjorde opmærksom på, at 'kvægavlsforeningsaftalen' gennem årene har været fundamentet for Landsforeningens gode økonomi, men Landsforeningens økonomi kan hurtigt ændre sig, afhængig af hvordan aftalen inden Viking med hensyn til kødkvægssæd bliver udformet.

Generalforsamlingen godkendte enstemmigt den reviderede årsrapport.

4. Fastsættelse af kontingenter for det kommende år

Bestyrelsen foreslog følgende kontingentsatser for 2010:

- Personlige medlemmer 400 kroner (stigning på 100 kroner)
- Passive medlemmer 150 kroner (stigning på 50 kroner).

Nogle medlemmer så gerne, at kontingentet ikke skulle stige. Kent Falk fandt kontingentet lavt sammenlignet med andre raceforeninger. En medvirkende begrundelse fra bestyrelsen er, at de direkte omkostninger pr. medlem til nyhedsbrev, julegave, årsmøde mm. overstiger kontingentet.

Bestyrelsens forslag om kontingent for 2010 blev enstemmigt vedtaget.

5. Indkomne forslag

Der var ikke indkommet forslag til dette års generalforsamling.

6. Valg af medlemmer til bestyrelsen

På valg var Lars Thede.

Efter skriftlige forslag var der følgende kandidater:

- Lars Thede
- Mogens Bue Hansen
- Kent Falk.

De to sidstnævnte kandidater meddelte, at ikke ønskede at blive valgt.

Efter skriftlig afstemning var Lars Thede genvalgt til bestyrelsen for 2 år. Han fik 9 stemmer, mens Kent Falk og Mogens Bue Hansen hver fik 1 stemme.

7. Valg for 1 år af en suppleant til bestyrelsen

Ingen var på valg, da Erik Harpøth, der blev valgt som suppleant i 2008, har overtaget Alf Thomsens plads i bestyrelsen.

Efter skriftlige forslag var der følgende kandidater:

- Kent Falk
- Eigil Pedersen
- Kristian Larsen.

Efter skriftlig afstemning var Kent Falk valgt som suppleant for 1 år med 6 stemmer, mens Kristian Larsen og Eigil Pedersen fik henholdsvis 4 stemmer og 1 stemme.

8. Valg for 1 år af to folkevalgte revisorer og en folkevalgt revisorsuppleant

Ole Amstrup og Søren Eriksen blev genvalgt som folkevalgte revisorer, mens Poul B. Sørensen blev genvalgt som folkevalgt revisorsuppleant – alle for et år.

9. Valg af to medlemmer til Avlsudvalget

Efter skriftlige forslag var der følgende kandidater:

- Kent Falk
- Eigil Pedersen
- Kristian Larsen
- Ulla Bolvig Nielsen.

Sidstnævnte frabad sig valg.

Efter skriftlig afstemning var Kent Falk valgt med 10 stemmer og Eigil Pedersen med 7 stemmer, mens Kristian Larsen fik 5 stemmer og Ulla Bolvig Nielsen 0 stemmer.

Valget gælder for et år. Der er ingen suppleanter.

10. Eventuelt

Eigil Pedersen opfordrede bestyrelsen til at arbejde for, at BBK kan indgå i Danish Crowns konceptproduktion samt for, at Viking i Sverige skal tillade inseminering med BBK-sæd.

Signe Tronborg mente ikke, at formand og kasserer bør være samme person. Hun mente, at en bestyrelse på tre medlemmer er for lille. Kent Falk fortalte, at formanden for Piemonte-seforeningen også er kasserer for foreningen.

Lars Thede fortalte, at bestyrelsen havde set det udarbejdede regnskab, inden det blev revideret. Han gav tilsagn om, at Landsforeningen fortsat vil arbejde for accept af BBK i alle sammenhænge.

Holger Bolvig Nielsen kendte vanskelighederne for BBK i Sverige særdeles godt, men mente, at Landsforeningens indflydelse herpå er begrænset. Svenskerne må ad de demokratiske kanaler selv forsøge at få situationen ændret.

Da der ikke var flere, der ønskede ordet, sluttede dirigenten generalforsamlingen, i det han rettede en tak til stemmetællerne samt takkede deltagerne for god ro og orden.

Formanden takkede dirigenten for god ledelse af generalforsamlingen. Formanden takkede generalforsamlingen for debatten, og han gav tilsagn om, at bestyrelsen vil drøfte de fremsatte forslag og bemærkninger og lade dem indgå i overvejelserne for, hvad der videre skal ske.

Generalforsamlingen sluttede klokken 1530.

De to nyvalgte medlemmer af Avlsudvalget, Eigil Pedersen, Randers, og Kent Falk, Gredstedbro

Opskrift på god økonomi i kødproduktion med ammekøer

Koen skal være billig i indkøb, lille = sparsommelig, nøjsom og selvhjulpent, og så skal den fravænne en stor kalv. Det skal foregå ved naturpleje, hvor kvægproducenten får penge for at pleje naturen. Sådan lyder Leif Kjærs opskrift på succes. Leif Toksvig Kjær i Grædstrup ved Brædstrup i Midtjylland var bare 19 år, da han blev selvstændig landmand. Gennem over 40 år har han arbejdet med kødkvæg, og da han har haft med stort set samtlige racer at gøre, kender han deres fordele og ulemper – også til krydsning

Af Mogens Stendal, e-mail: sasso@post5.tele.dk

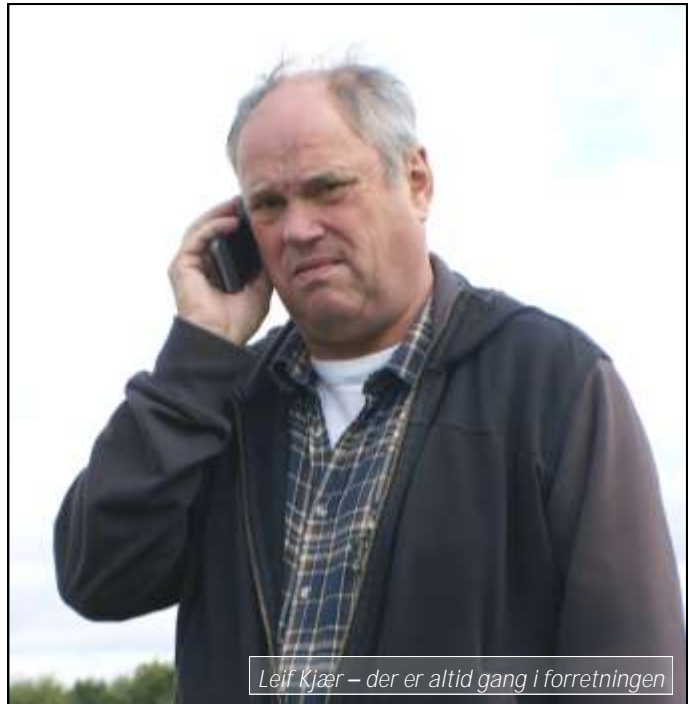
– Kan du for 5.000 kroner købe en ko, der kan fravænne en kalv til samme værdi, så kan du ikke undgå at leve godt af at producere kød på ammekøer. Det konstaterer Leif Kjær (62), da vi en dag i august i hans firehjulstrækker aflægger besøg i nogle af de folde i Midtjylland, hvor han og hans to samarbejdspartnere har en del af deres i alt **175 ammekøer med kalve gående.**

Besætningen består i dag af 175 ammekøer med (lige så mange) kalve. Om sommeren foretager dyrene naturpleje. For øjeblikket går de i ti folde, de fleste i en radius af **35 km fra Grædstrup i nærheden af Brædstrup. Men der** går også en flok ved Frederikshavn og en i Vejle Ådal. Begge steder er der folk til at føre dagligt tilsyn med dyrene. Det er planen at udvide besætningen til 300 ammekøer, hvis ellers de nødvendige aftaler om naturpleje kan falde på plads. Ved fravæning sælges kalvene til viderefodning.

Samarbejde som led i generationsskifte

For tre år siden indledte Leif Kjær et samarbejde med en nabo, Bjarne Larsen (50), der er tidligere mælkeproducent, og dennes tidligere fodermester, 24-årige Mogens Nedergaard. De tre har dannet tre holdingselskaber, hvor de ejer dyrene i fællesskab, har en fælles kassekredit, men ellers individuel økonomi. Fællesskabet hedder Grædstrup Naturpleje. Der er en klar arbejdsdeling, idet Bjarne har ansvaret for den daglige fodring, Mogens står for hegn og indhegning, mens Leif tager sig af regnskabet og selve forretningen. De hjælper hinanden med at indfange og flytte dyr samt med at tilse dem. De har en mobil fangefold, når dyrene skal håndteres, mens en vognmand står for transporten af dyrene.

Samarbejdet mellem de tre fungerer upåklageligt, og for Leif er det vigtigt, at samarbejdspartnerne har samme indstilling som han selv til en rolig omgang med dyrene, hvor dyrevelfærden er i højsædet. Leif Kjær og fru Monas planer går på inden længe at flytte til en mindre nabejendom, de har købt, fortsætte endnu en periode med den fælles forretning med ammekvæg, men også at gå og hygge sig med en mindre avlsbesætning af en ganske bestemt slags Galloway!

Leif Kjær – der er altid gang i forretningen

Små køer med Belgisk Blåhvid terminaltyr

Gennem årene har Leif Kjær produceret kød på grundlag af renrace dyr af forskellig race, og han har handlet med dem. Det er blevet til mange handler. Efter mange års erfaring med kødkvæg lyder Leif Kjærs opskrift på økonomisk succes i kødproduktionen med ammekøer i naturpleje således:

1. Ammekoen skal være lille = sparsommelig, 600-700 kg, og billig. Den skal være bred (lette kælvninger), kunne føde en levende kalv og malke, må gerne være sort, da mørke yvere og patter bedre tåler solen, lige som de sorte klove er stærkere end lyse. Med andre ord: Hårdføre dyr til fornuftige penge
2. Angus og Galloway samt krydsninger med de to racer opfylder kravene i punkt 1. Samtidig er de pollede, og det betyder, at alt afkom efter Angus og Galloway bliver polled uanset faderens race
3. Alle køer skal løbes ved en tyr af Belgisk Blåhvidt Kvæg (BBK)
4. Det er et krav, at kommunerne foruden at sørge for vand og strøm betaler et beløb pr. hektar for pleje af naturen.

BBK X Galloway – ikke dårligt!

Efter at have prøvet forskellige racer Leif Kjær har i flere år sværget til BBK-tyre, og han fremhæver tyrenes og afkommets særdeles rolige temperament. Ved omgang med kvæg er det altså ikke ligegyldigt, hvordan temperamentet er. Krydsningskalvenes tilvækst er godt og vel på højde med andre store racer i en krydsningsproduktion, men med hensyn kalvenes kødansætning – og dermed den senere klassificering af slagtekroppen – er der ingen anden race, der bare kommer i nærheden af BBK, fastslår Leif Kjær. Mange opkøbere af kalve til færdigfødning kender og værdsætter BBK-krydsningernes fordele. Det mærker sælger af disse kalve på pengepungen. En dokumenteret BBK-krydsning sælges altid til en højere pris.

Vi gør holdt ved flere folde med tillidsfulde BBK-krydsningskalve. Chokerende gode kalve af god størrelse og bredde. Ved fravæning i efteråret er de måske lige så store som deres mødre?

Grædstrup Naturpleje har for øjeblikket tre fuldvoksne BBK-tyre, som naturligvis ikke anvendes til kvier. I Grædstrup Naturpleje er lette kælvninger et ufravigeligt krav. I sæsonen kan der være mange kælvninger hver dag.

Derfor bruges en ny tyr i første omgang til en halv snes køer for lige at få bekræftet, at kalvene ikke er for store ved fødsel, og at kælvningerne forløber let. Generelt er der ingen kælvningsproblemer med BBK, men inden for alle racer kan der være enkelte tyre, der skiller sig ud. Derfor tjekkes tyrene lige, inden de sættes til et større antal køer.

Hidtil har Leif Kjær indkøbt BBK-tyre, men Grædstrup Naturpleje har planer om selv fremavler sine avlstyre. Leif Kjær er aktuelt på udkig efter nogle BBK-køer, der har vist at kunne kælte selv, og så inseminere dem med BBK-tyren Sdr. Skovens Tornado, der har et historisk højt Fødselsindeks på 166. Mælkeproducenter bruger for øjeblikket tyren stærkt til krydsning på malkekøer.

Den optimale krydsningskombination for en ammeko

De mange års erfaring med kødkvægsracerne har fortalt Leif Kjær, at netop Angus og Galloway har nogle af de egenskaber, han efterlyser som en forudsætning for en økonomisk kødproduktion. Besætningen er da også i høj grad domineret af disse to racer. Sammen med BBK kan

vi forvente, at det giver kød med den rette fedtmarmorering. Slagterierne betaler godt nok ikke for kødets spisekvalitet, men der er vel ikke noget galt i at lave et godt spiseprodukt!

Hidtil har Leif Kjær indkøbt hundyrene til besætningen, men Grædstrup Naturpleje har planer om selv at producere den ideelle ammeko – og er godt på vej. Ved Ejstrupholm kører vi i firehjulstrækkeren ind på et hedeareal på **65 hektar, hvor der går 20 første kalvs køer, hovedsagelig Angus og Galloway**. Alle kalvene har en Salerstyr som far. Kalvene ser imponerende godt ud! Alle kviekalve er kommende ammekøer hos Grædstrup Naturpleje. Den franske Salersrace er kendt for sine lette kælvninger samt deres hårdførhed og gode moderegenskaber, så Leif Kjær ser en krydsningsko mellem Salers på den ene side og Angus henholdsvis Galloway på den anden side som den ideelle ammeko. En anden god egenskab ved disse tre **racer er 'små patter'**. **Ammekøer med store patter får kun kort levetid hos Grædstrup Naturpleje. Som kvie skal krydsningen måske løbes ved en polled Salers... Men fra kalv nummer to og fremefter står den på BBK – hver gang!**

Kalvene fødes 'hjemme'

Om vinteren har køerne adgang til det fri, men fodres på stald, primært med kartoffelpulp og indkøbt frøgræshalm og græsensilage. Efter høst af græsfrø får marken gødning, så der bliver til et slæt af ensilage i efteråret. Det ordner maskinstationen. Alle kælvninger foregår sidst på vinteren-tidligt forår. Det er bekvemt at føre tilsyn med kælvedyrene, og det er nemt at isætte øremærker. Det betyder også, at alle kalve er vænnet til hegnet, når de bliver lukket ud i sommerfoldene.

Ældre køer opdrager indkøbte

I løber af formiddagen besøger vi flere folde. De er næsten alle gemt væk fra alfarvej. Det vil sige, at dyrene stort set kun ser mennesker, når der cirka hver anden dag er tilsyn med dem. Men man kan kun blive imponeret, for lige så snart man forlader firehjulstrækkeren, kommer alle de rolige og tillidsfulde dyr helt hen til én! Og det til trods for, at køerne er indkøbte og kommer fra forskellige besætninger.

Første kalvs Galloway-køer med Salers-krydsninger – kviekalvene er kommende ammekøer hos Grædstrup Naturpleje.

Hvem bliver størst? – Galloway-koen eller dens BBK-kalv?

Den mand elsker kreaturer

På vores rundtur stopper vi ved den tidligere stald til malkekøer. I en boks i stalden går en lille ko med sin cirka ugegamle efternøler af en kalv. I marken havde Leif Kjær bemærket, at kalven ikke var kommet ordentligt i gang, så parret kom på stald. – Jeg elsker faktisk den slags problemer, sig kødkvægsbonden fra Grædstrup. Så koger jeg noget høfrø og giver kalven, og det er bare så stor en tilfredsstillelse at se, den kommer sig. Det kan jeg godt lide!

I øvrigt kan den måde, Leif Kjær omgås sine mange dyr på, kun imponere. Det er tydeligt at se, at der mellem bonden og hans dyr hersker gensidig kærlighed og respekt! Her demonstreres gennemført dyrevelfærd i praksis.

Pensionistprojekt med rødfarvet Galloway?

Leif Kjær har arbejdet med kødkvæg, siden han var 18 år. Året efter blev han selvstændig landmand. Lige siden har han arbejdet med kødkvæg, herunder køb og salg af levende dyr – også import og eksport. Kundekredsen er stor, og det er omsætningen også. Den økonomiske krise har pt. lagt en dæmper på omsætningen af levende dyr; men dagen før var en nordmand på besøg, og på turen rundt ringede mobiltelefonen flere gange med kunder i den anden ende af den trådløse forbindelse.

Leif Kjær har planer for sin kommende tilværelse. Tanken om at trappe aktiviteterne i Grædstrup Naturpleje lidt ned er ikke fremmed for ham, men sideløbende vil han have sin egen lille, helt specielle besætning af Galloway. Leif Kjær er godt i gang!

Galloway er som bekendt polled, de fleste er sorte, men der er også røde og hvide individer samt beltede. Det er som regel sorte dyr med et stort, hvidt bælte midt på maven. De hvide dyr har oftest sort farve omkring mulen, sorte ører og patter samt sorte hår nederst på benene. Men der findes ganske få hvide dyr med rød farve i stedet for den sorte. Det er dem, Leif Kjær vil avle og have i sin egen kærnebesætning på cirka otte køer plus opdræt – også gerne røde dyr med bælte. Han har allerede nogle stykker af de hvide med den røde farve, og der er stor efterspørgsel på avlsdyr med netop denne farvekombination. Tyrekalvene er solgt, inden de bliver født, og ved fravæning koster de 12.000 kroner. Arvegangen for dyrenes farvetegning er rimelig forudsigelig, og Leif Kjær kender opskriften.

Kødkvæg har været Leif Kjærs liv i over 40 år. Det er det stadig. Det bliver det ved med at være – ad åre måske kun med de hvide Galloway'er med røde hår de rigtige steder.

Avlsudvalget orienterer

Det nye og nu større Avlsudvalg har holdt sit første møde. Et af de vigtige punkter på dagsordenen var BBK-kalve på individprøve. De enkelte raceforeninger er forpligtet til årligt at indsætte et vist antal kalve. Denne kvote beregnes ud fra antallet af renrace dyr samt antal insemineringer. BBK har kun få dyr, men forholdsvis mange insemineringer. Derfor er vores kvote for øjeblikket seks indsatte kalve, der er født i perioden 1. maj 2008 til 30. april 2009.

For indsættelse på individprøven er der pt. ingen krav til kalvens eller forældrenes indekser med mere; men et medlem af Avlsudvalget skal besigtige og godkende kalve til indsættelse med tilskud fra Avlsforeningen (og fra Viking). Det er pt. et krav for godkendelse, at kalven ikke er født ved kejsersnit og ikke født ved moderens første kælving.

For at øge avlernes interesse for at indsætte kalve, født inden **1. maj 2009, øger Avlsforeningen tilskuddet fra 3.000 til 5.000 kroner.** Hertil kommer et tilskud på 1.000 kroner fra Viking (**1.500 kroner for kalve fra Aktive Avlsbesætninger**).

For godkendte kalve, født efter 1. maj 2009, er tilskuddet **5.000 kroner, når kalven kommer fra en Aktiv Avlsbesætning** – ellers 3.000 kroner pr. godkendt kalv. Som besætningsejer skal du være opmærksom på, at besætningens status er *Avlsbesætning* og ikke *Dyreregistrering* – for at kunne opnå prædikation Aktiv Avlsbesætning.

Formand, Lars Thede, og det nye medlem af Avlsudvalget, Kent Falk

De officielle krav til Aktive Avlsbesætninger er, i det krav 1 samt mindst et af de øvrige krav skal opfyldes:

1. Mindst 80 procent af besætningens kalve skal være vejet ved fødsel, 200 dage og 365 dage
2. Alle besætningens køer over fire år skal være bedømt
3. **60 procent af besætningens insemineringer/løbninger** skal være med tyre med et S-indeks på mindst 108
4. Mindst 10 procent af besætningens tyrekalve skal indsættes på individprøve, dog mindst en kalv hvert andet år.

Formålet med Aktive Avlsbesætninger er at styrke avlsarbejdet for racen. Det er af stor værdi for avlsværdiurderingen for tilvækst, at der indberettes vægte ved fødsel, 200 og 365 dage for alle fødte kalve. Konceptet har også til formål at stimulere besætningerne til at bruge de genetisk bedste tyre, aktivere bedømmelsesarbejdet samt sikre individafprøvning af tyrekalve.

Status på kejsersnit

Det går helt efter planen med at nedbringe frekvensen af kejsersnit ved BBK. Sidste år nåede vi for første gang under den magiske grænse om højst 10 procent kejsersnit.

I juliåret 2008/09 er der i Kvægdata-basen registreret tre tilfælde af kejsersnit ud af 96 BBK-kælvninger. Det giver en frekvens på 3,1 procent. Det er et niveau, som flere af de andre kød-kvægsracer givetvis ikke kan matche.

Men vi skal ikke hvile på laurbærrene. Det fine resultat må imidlertid ikke friste nogen afvige fra Landsforeningens strategi. Det er vigtigt, at alle fortsat og solidarisk trækker på samme hammel – og i samme retning!

Landsforeningens strategi vedrørende kejsersnit samt lidt om fødselshjælp

1. Ingen BBK-kvie må løbes eller insemineres ved BBK, men anvend i stedet sæd af en tyr af anden race for at sikre en nem kviekælving
2. Det er en god idé at anvende Sdr.Skovens TORNADO (**Fødselsindeks 166**) til alle 2. kalvs køer
3. Brug sæd af en tyr med anlæg for lette kælvinger til køer med en dårlig kælvningshistorik.
4. Undgå fede kælvedyr, herunder undgå lange kælvningsintervaller
5. Giv fødselshjælp, når det er nødvendigt. Træk aldrig ubeherstet, men suppler koens eget pres. Træk kun, når koen presser og kun 1 cm pr. pres. Ellers kan kalven få iltmangel. Prøv at dreje kalven, hvis den sidder fast ved hoften

Bluetongue, vaccinationer

Alle besætninger i Danmark har nu fået mindst foretaget basisvaccination mod virussygdommen Bluetongue. Der kan være forskellige bivirkninger, blandt andet abort efter vaccination af drægtige hundyr. Dansk Kvæg er interesseret i at kende omfanget af konstaterede bivirkninger.

Vi vil derfor gerne lave en undersøgelse over omfanget af bivirkninger i BBK-medlemmernes besætninger – også selv om du allerede har oplyst om bivirkninger til din dyrlæge:

1. Har der efter vaccination været aborter i din besætning, og som du tror kan skyldes vaccinationen?
 - Antal aborter hos kvier ud af hvor mange drægtige?
 - Antal aborter hos køer ud af hvor mange drægtige?
2. Ved abort: Blev koen/kvien drægtig efterfølgende? Gik det nemt?
3. Har du konstateret andre former bivirkninger? Hvilke?

Send snarest oplysninger om dine erfaringer – også selv om du ikke har konstateret bivirkninger til:

Mogens Stendal, e-mail: sasso@post5.tele.dk eller til adressen: Højdedraget 1, 8654 Bryrup.

BBK på dyrskuerne 2009

Dyrskuet i Hjørring, den 19. og 20. juni

Vejrudsigten for fredag den 19. juni var ikke lovende, og da vi var klar til åbningshøjtideligheden, blev der lukket op for alle sluser. Åbningstalen blev udsat cirka 10 minutter. Og godt for det, for herefter var vejret med os, så de to dage kunne forløbe planmæssigt. Sædvanen tro, var der et godt sammenhold mellem de forskellige kødkvægracer og det kunne tydeligt mærkes til vores fælles spisning fredag aften, hvortil næsten **100 personer havde tilmeldt sig. På grund af den dårlige vejruddsig** foretog det i LandboNords telt.

Lørdag morgen var der også stor tilslutning til vores fælles morgenbord. Her var der en lille anerkendelse til nye udstillere, samt til to, der har udstillet i 25 år. Det var Inger & Jørgen Larsen, Charolais samt Inger Marie & Leif Madsen, Simmental.

Fra BBK udstillede Ulla & Holger Bolvig en 1. kalvs ko med en RDM-krydsningskalv samt en 1-års kvie. Koen fik 23 points og ærespræmie, kvien fik 22 points.

Palle J. Larsen fra Viking var dommer.

Ulla Bolvig Nielsen

1. kalvs BBK med RDM-krydsningskalv fra Ulla & Holger Bolvig, 23 points og ærespræmie

Dyrskuet i Thisted Pinselørdag den 30. maj

Det var et fantastisk vejr og der var et kanon-godt besøgt skue med 53 stk. kødkvæg, fordelt på ni racer. Der var fire BBK-dyr: En godt 4 år gammel tyr fra Karl Thingstrup, 22 points, en knap **2 år gammel tyr fra Karl Andersen, 23 points og ærespræmie**, en knap 2 år gammel kvie fra Lars Thede, 23 points, samt en godt 1 år gammel kvie fra Karl Andersen, 22 points. Morten Ege Thomsen var dommer.

Kvie fra Henrik Jeppesen

Dyrskuet i Lemvig den 6. juni

Det var også en dag med godt dyrskuevejr. Der var udstillet fire gode BBK-dyr: En pæn tyr fra Karl Thingstrup, 23 points, en stor ko fra Henrik Jeppesen, 23 points samt 2 rigtig pæne kvier fra Henrik Jeppesen, 23 points. De tre dyr fra Henrik Jeppesen vandt også besætningskonkurrencen på tværs af racerne og blev også udstillet på dyrskuet i Aulum den 7. juli. I Aulum var der også to BBK X Jersey. Palle Larsen var dommer.

Kvie og ko fra Henrik Jeppesen

Landsskuet i Herning 2.-4. juli

Ulla og Holger Bolvig Nielsen udstillede tre katalognumre: En knap 5 år gammel tyr (Egebak Vincent), 23 points, en knap 1 år gammel kvie, 23 points og en 1. kalvsko med RDM-krydsningskalv ved sin side, 23 points. Koen med krydsningskalven gav anledning til mange samtaler i dagene i Herning om Landsforningens tiltag for at nedbringe antallet af kejsersnit.

Lars Thede

Egebak Vincent fra Bolvig Nielsen

Tyr fra Karl Thingstrup

En Galloway-ko, der malker! Og dens BBK-krydsningskalv med X-factor – den vokser og fylder!

I over 40 år har Leif Kjær i Grædstrup ved Brædstrup i Midtjylland arbejdet med stort set alle kødkvægsracer, og han har selv haft de fleste – renracede og/eller som krydsninger. Så han er en erfaren mand!

Leif Kjærs konklusion er, at til brugskrydsning er Belgisk Blåhvidt Kvæg så chokerende overlegen, at mange har svært ved at forestille sig det. Det drejer sig først og fremmest om muskelfylde = høj klassificering samt om temperament. Men tilvæksten er også i top. Og der er ikke kælvningsproblemer.

Denne blåhvide X-factor krydsning fra Grædstrup Naturpleje er sikkert lige så stor som sin mor, når den fravænes til efteråret – og det uden adgang til kalveskjul.